

Erdoğan'a dostluk elimi uzatıyorum ama içişlerimize karışmasın

Irak Başbakanı Nuri El Maliki, Türkiye ile iyi ilişkiler istediğini ancak bunun şartının "Türkiye'nin Irak'ın içişlerine karışmaması" olduğunu söyledi. Başbakan Erdoğan'a zeytin dalı uzattığını söyleyen Maliki, "Bizim de Türkiye'nin içişlerine karışma şansımız var. Ama yapmıyoruz. Siz de yapmayın. Her şey yeniden başlayabiliriz" dedi.

Maliki'nin Bağdat'ta Hürriyet'e yaptığı açıklamalar şöyle:

BAŞTAN İYİ BAŞLADIK AMA

Türk milletinin hakikatleri anlamasını istiyoruz. Irak'la Türkiye'nin ilişkilerinin çok yakın olması için çalıştık. Baştan güzel başladık. Irak'ın ekonomik kalkınmasında Türkiye'nin çok büyük rolü oldu. Türkiye ile ticaretimiz, tüm ülkelerden daha fazla hale geldi. Ancak maalesef bu sonuca geldik. Şimdiki durum bizi de, Türk milletini de mutlu etmiyor. Türkiye ile siyasi ilişkilerimize yeni baştan başlamak istiyoruz.

IRAK'LA TÜRKİYE BÖLÜNÜR

Ortadoğu'da büyük olaylar oluyor. Bu nedenle bölge ülkelerinin sık sık bir araya gelmesi, görüşmesi gerekir. Bölgedeki hükümetlerin birbirlerinin içişlerine karışmaması gerekir. Irak'ta farklı etnik gruplar yaşıyor, farklı diller konuşuluyor. Türkiye'de de, İran'da da, Suriye'de de bu böyle. Tüm mezheplere, dillere saygılı olmak gerekiyor, ancak milli vatan, cumhuriyet duygusunu da kurmak lazım. Suriye bölünürse, Irak bölünür. Irak bölünürse de, Türkiye bölünür.

MEZHEPLERE KARIŞTILAR

<http://preview.hurriyet.com.tr/preview/image.aspx?picid=17669235>

Türkiye Bağdat'ı bıraktı, bazı farklı gruplarla anlaşmalar yapmaya başladı. Irak'ta bir mezhep çatışması yaşadık. Ancak Allah'ın yardımıyla bu çatışmayı durdurduk. Yeni bir dönem başladı. Biz mezhep farklılığı olayını aştık, ancak Türkiye mezhep farklılığına destek olmaya devam etti. Sorun da buradan çıktı.

GÜL'E SÖYLEDİM

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile bir görüşmemde, 'Türkiye Irak'taki mezheplere karışıyor' dedim. Kendisi, 'Türkiye'nin böyle bir siyaseti yok. Etnikçilik, mezhepçilik yapmaz' dedi. Türkiye'de de farklı dinler, mezhepler var. Maalesef Başbakan Erdoğan ve Dışişleri Bakanı Davutoğlu ile aynı fikirde değiliz.

DEVLETLE ANLAŞILMALI

Aslında Sünni, Şii, Kürt, Türkmen diye konuşmak istemiyorum. Herhangi bir ülkeye heyet gönderdiğimizde, temas yaptığımızda hep söylüyorum, 'Sünni, Şii, Kürt, Türkmen diye ayırmayın. Iraklı diye görün' diyorum. Biz devletiz, bir cumhuriyetiz. Burada da seçilmiş hükümet var, Türkiye'de seçilmiş hükümet var. Seçimlerle geldik göreve. Normalde hükümetin hükümetle konuşması, anlaşması lazım. Devletin bir parçasıyla anlaşma olmaz. Tüm ülkeler, anlaşma yapacaklarsa, Bağdat'taki merkezi hükümetle yapmalılar. Kuzey Irak'la, Basra ile anlaşma olmaz. Türkiye, Kuzey Irak'ı cumhuriyet gibi görüyor. Aslında anayasaya göre tüm Irak topraklarını Irak ordusunun koruması lazım. Ancak şu anda Kuzey Irak'ta Irak ordu birlikleri olmadığından çıkıyor bu sorunlar.

DAVUTOĞLU'NUN ZİYARETİ

Dışişleri Bakanı Davutoğlu'nun Kerkük ziyareti işi kötüleştirirdi.

<http://preview.hurriyet.com.tr/preview/image.aspx?picid=18558622>

ENERJİ BAKANINA İZİN ALINMAMIŞ

Bir başka bakan, Enerji Bakanı Kuzey Irak'la anlaşma yapmak için uçakla gelmek istedi. Uçak için izin alınmış. Ancak ben bakanlar kurulu toplantısında Dışişleri Bakanı'na sordum. Türk Enerji Bakanı beraberindekiler için izin alınmamış. Bağdat'ın kapısı gelmek isterlerse Türk hükümet üyelerine de, Türk vatandaşlarına da sonuna kadar açık. Gelin anlaşmayı bizimle yapın.

MAHKEME İPTAL EDİYOR

Türk firmalarının anlaşmalarının iptal edilmesi konusunda kararı biz değil, mahkemeler verdi. Mahkeme yoluyla işler durdu. Kuzey Irak'la kim anlaşma yaparsa, hangi ülke Bağdat'a danışmadan anlaşma yaparsa, doğrudan hakkında mahkeme açılıyor. Artık eskisi gibi yatırım yeri kalmadı. Büyük petrol şirketleri Kuzey Irak'la anlaşma yapmaya kalktılar. Ancak onlar da bu anlaşmalardan vazgeçip yine güneşe döndüler.

TPAO'YA 1 GÜNDE İZİN

Biz Türkiye ve Türkiye'nin şirketleri ile iyi anlaşmalar yapmak istiyoruz. TPAO'nun bir izin sorunu vardı. Başbakan Erdoğan'ın Irak'a ziyaret yapmasından hemen önce, sorunu bir gün içinde çözdük. Irak'tan petrol çıkarma izni verdik.

ZEYTİN DALI UZATIYORUM

Şimdi de, yaşanan tüm sıkıntılara rağmen, Türkiye ile iyi diyalog istiyoruz. Ben buradan zeytin dalı uzatıyorum. Güvenlik, petrol, ticaret, kültür. Her alanda sizinle çalışmaya hazırız ve istiyoruz. Ama Irak'ın siyasetine, içişlerine karışılmaması lazım. Sadece Türkiye değil, hangi ülke bizim içişlerimize karışırsa, onun hakkında da aynı şeyi düşünürüz. Irak'ta farklı etnik yapılar var. Ama bunlar Türkiye'de de var. Irak'ta muhalefet var, Türkiye'de de muhalefet var. Bu muhalifler bizimle temas kurmak, anlaşmak istiyorlar. Ama biz yanaşmıyoruz. Türkiye'de de mezhepler var. Ama bu Türkiye'nin konusu. Türkiye de bize karşı böyle davranmalı.

ERDOĞAN'A MESAJIM

Başbakan Tayyip Erdoğan'a kişisel mesajım kardeşlik üzerine olacak. Ama ben ne zaman kardeşlik desem, iyi mesaj versem, hep kötü mesaj geldi karşıdan. Yine kardeşlik mesajı gönderiyorum. Aramızdaki kardeşliği yeniden kurmaya hazırım. Biz, bütün anlaşmalara hazırız. Ama bir şartla; biz Türkiye'nin, Türkiye de bizim içişlerimize karışmayacak.

Öcalan'ı Bağdat'ta ağırlasaydım ne hissederdiniz

MAALESEF Türkiye Irak'taki muhalifleri davet ediyor. Tarık Haşimi Türkiye'de. Ben PKK'yı, onun lideri Abdullah Öcalan'ı Bağdat'ta ağırlasaydım, konuşmalar yaptırıyaydım ne olurdu? Ne hissederdiniz? Bunu Türkiye ve Türk milleti kabul eder miydi? Şimdi Türkiye, kadın çocuk demeden ölüm emri vereni ülkesinde ağırlıyor. Bağdat hükümeti, PKK'yla mücadele için çok uğraştı. Kuzey Irak'taki Kürt yönetimi, PKK'ya karşı masaya biz oturttuk. Çok baskı yaptık. Laf çıkmış, 'PKK'yı Bağdat'ta ağırlıyor' diye. Haberim bile yok, yalan. Ben Bağdat'ta hiç PKK görmedim. PKK'yla mücadele konusunda iki büyük sorun var. İlki, PKK dağlarla, zor coğrafyada yaşıyor. İkincisi, PKK Kuzey Irak'ta üslenmiş. Şu anda da, PKK sorununu Kuzey Irak'ın çözmesi lazım. Irak ordusunu PKK'ya karşı göndersem, karşısına peşmerge çıkacak. Peşmerge onları koruyor. Ordu Kuzey Irak'a girse, çatışma çıkacak, iç savaşa dönüşecek, Iraklıların kanı akacak. Bunu istemem.

KERKÜK'TE ANLAŞMA İSTİYORUZ

Kürdistan'ın sınırları, 9 Nisan 2003'te yapılan anlaşmayla çizildi. Ve Kerkük bu sınırlar içinde değil. Ama peşmerge, o anlaşma ile çizilen sınırı geçti. Biz çatışma istemiyoruz. Devletin anayasal haklarına sahip çıkacak öneriler oluşturup verdik. Kerkük, Irak'ın içinde bir parça olarak kalacak. Kürt bölgesine dahil olmasını kabul etmiyoruz. Çatışma çıkmadan, özel bir sistemle, kanunla çözülsün istiyoruz. Aslında Irak ordusunun Kuzey Irak'ta da olmaya anayasaya göre hakkı var. Ama buna rağmen Irak ordusu o bölgelerde yok. Bu sorunu da anayasayla çözmek istiyoruz. Kerkük'te de, kontrollerin beraber yapılmasını önerdik. Tüm kont-rol noktalarında hem Kürtler olsun, hem Türkmenler, hem de Araplar. Kerkük'ün statüsü sorunu çözümlünceye kadar kont-rolleri de hep birlikte yapsınlar. Savaş olmasın diye uğraşıyoruz ama milletin haklarını da savunmaktan vazgeçmeyiz.

SURİYE İÇİN FARKLI YERDEYİZ

Suriye konusunda Türkiye ile aynı düşünmüyoruz. Suriye'nin iç meselelerine hiç dahil olmadık. Ne Suriye hükümetinin, ne de silahlı güçlerin tarafında olduk. Ülkede El Kaide hükümetinin kurulmasından endişeliyiz. Ama yine de, Suriye hükümetine bir kurşun vermedik.

BEYAZ SARAY'DA DA SÖYLEDİM

Beyaz Saray'da da söyledim. 'Hiçbir ülkenin, başka bir ülke cumhurbaşkanına ülkeni terk et, git demeye hakkı yok' dedim. Bunu ancak millet söyler. Herkes Beşar Esad yönetimi 2 ayda biter derken, ben 2 yılda da bitmez ama çok kan dökülür dedim. Türkiye'nin, Ürdün'ün, İran'ın, bölgedeki ülkelerin sakinleştirici bir yol izlemesi lazım.